

Sähköisen viestinnän palvelulain uudistus: taajuus- ja käyttöoikeussäätely

Seurantaryhmä 24.5.2019

Kaisa Laitinen & Katariina Vuorela

Taajuudet

UUTTA MM.:

- **Velvollisuus ilmoittaa toimilupaprosesseista & mahdollisuus vertaisarviointiin & yhteiseen lupaprosessiin**
- **Toimilupien vähimmäiskesto 15 vuotta**
- **Toimiluvan uusiminen**
- **Viranomaisen toimenpiteistä kuulemiselle säädetty täsmälliset vähimmäiskestot**
- **Toimiluvan siirto/vuokraus pääsääntö, josta saa poiketa vain tietyin perustein**

49 artikla ”Oikeuksien kesto”

- Tavoitteena ennakoitavuus ja pitkän aikavälin investointien edistäminen
”toimilupa myönnetään ajaksi, joka on toimiluvan myöntämisen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukainen, turvaa kilpailun, taajuuksien tehokkaan käytön ja investoinnit”
- SVPL 16.1 §:n (”Verkkotoimiluvan ehdot”): Toimilupa myönnetään määräajaksi, enintään 20 vuodeksi
- Myönnettäessä toimilupia **langattoman laajakaistan tarjoamiseen harmonisoiduilla taajuusalueilla** on *”taattava oikeudenhaltijalle sääntelyn ennustettavuus vähintään 20 vuoden ajaksi investointiedellytysten osalta”*
- Siksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että käyttöoikeudet ovat voimassa **VÄHINTÄÄN 15 VUODEN AJAN** ja niihin sisältyy pääsääntöisesti määräajan pidentäminen.

49 artikla ”Oikeuksien kesto”

- Viranomaisen toteuttaa arvioinnin toimiluvan voimassaolon jatkamisesta viimeistään **KAKSI VUOTTA** ennen päättymistä
- Vähintään 3 kuukauden lausuntokierros
- Viranomaisen on jatkettava voimassaoloa **JOS**
  - Se ei katso että jatkaminen on vastoin tavoitetta varmistaa
    - taajuuksien tehokas käyttö
    - laadukkaat ja nopeat yhteydet liikenneväylillä
    - uuden langattoman teknologian kehittäminen
    - ihmishengen turvaaminen, yleinen järjestys, turvallisuus ja puolustus
    - vääristymätön kilpailu.
  - Toimilupaviranomaisessa ei ole vireillä toimiluvan peruuttamiseen liittyvää asiaa toimilupaehtojen noudattamatta jättämisen vuoksi

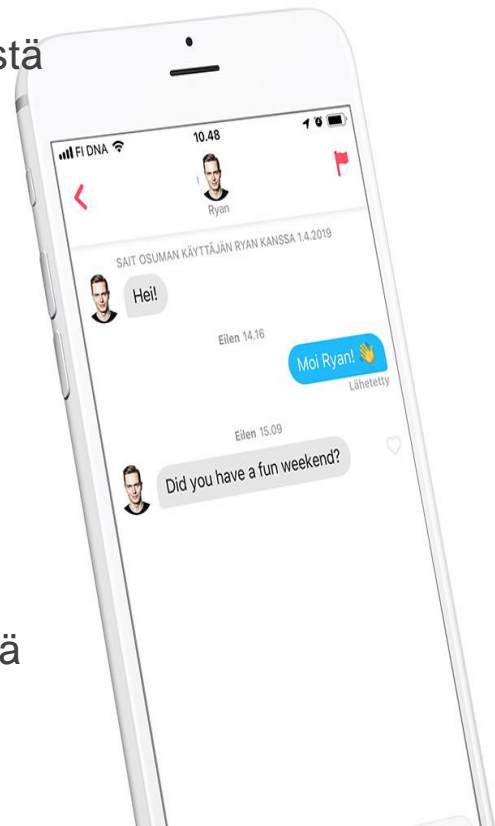

49 artikla ”Oikeuksien kesto”

- Jäsenvaltiot voivat poiketa edellä mainituista velvoitteista
  - Rajattu maantieteellinen alue
  - Lyhytaikainen hanke
  - Kokeellinen käyttö
  - Rinnakkainen käyttö
  - Vaihtoehtoinen käyttö (kun ei kysyntää)
- Mikäli jatkoa toimiluvan keston ei voida myöntää, viranomaisen julistaa toimiluvat haettavaksi.
- Jäsenvaltiot voivat mukauttaa toimilupien voimassaoloa määräajaksi, jos siten voidaan varmistaa samanaikainen päättymisen yhdellä tai useammalla taajuuskaistalla.

50 artikla ”Oikeuksien uusiminen”

- Viranomaisen on päätettävä harmonisoituja taajuuksia koskevien toimilupien uusimisesta hyvissä ajoin ennen voimassaolon päättymistä
  - esimerkkinä resitaalissa 2 vuotta kun toimilupa myönnetty vähintään 15 vuodeksi
  - mikäli uusimisen mahdollisuutta ei ole suljettu toimilupaa myönnettäessä pois
- Viranomaisen aloitteesta
- Toimiluvanhaltijan pyynnöstä
  - Aikaisintaan 5 vuotta ennen toimiluvan päättymistä
- Vähintään 30 päivän lausuntokierros
  - Huomioitava mahdollinen näyttö taajuuksien muusta kysynnästä

50 artikla ”Oikeuksien uusiminen”

- Tarkastelu perustuu mm. siihen, kuinka toimilupaehdot on täytetty
- Päätöstä tehdessään toimilupaviranomainen huomioi:
  - Taajuuksien käyttöä koskevat yleiset EU-periaatteet
  - Radiotaajuuspäätöksen täytäntöönpano
  - Toimilupaehtojen uudelleentarkastelu
  - Tarve edistää kilpailua
  - Taajuuksien käytön tehostaminen
  - Häiriöiden välttäminen
- Myös toimilupaan liittyviä maksuja arvioidaan ja muutetaan tarvittaessa

Yleisvaltuutuksen ensisijaisuus

Vanhaa

Jäsenvaltioiden on edistettävä yleisvaltuutuksen alaisten radiotaajuuksien käyttöä.

Uutta

Jäsenvaltioiden on rajoitettava yksittäisten oikeuksien myöntäminen tilanteisiin, joissa se on tarpeen käytön tehostamiseksi huomioiden taajuuksien erityispiirteet, häiriöiltä suojautuminen, yhteiskäyttöä koskevat ehdot, teknisen laadun varmistaminen sekä muut tavoitteet. Kaikissa muissa tapauksissa niiden on vahvistettava radiotaajuuksien käyttöehdot yleisvaltuutuksessa.

Käyttöoikeuden myöntäminen yksittäisillä oikeuksilla perusteltava sekä kuultava toimialaa 30 päivän ajan.

Käyttöoikeussäätelyn uusia velvoitteita

Täysin uusia säännöksiä muun muassa seuraavista

**Yhteisinvestointisopimukset ja
sitoumusmenettely**

**Mahdollisuus asettaa uudenlaisia symmetrisiä
velvoitteita**

Siirtyminen aikaisemmasta infrastruktuurista

**Ainoastaan tukkumarkkinoilla toimivat
yritykset**

Terminointimaksut

Symmetrinen sääntely

61 artikla

Symmetrinen sääntely poikkeus pääsääntöön, jonka mukaan käyttöoikeus- ja yhteenliittämisvelvoitteita voidaan asettaa ainoastaan HMV-yrityksille.

Tällä hetkellä Traficom voi asettaa teleyritykselle muun kuin HMV-aseman perusteella seuraavia velvoitteita:

- ❖ käyttöoikeuden luovuttamiseen liittyvät velvoitteet 57 §
- ❖ yhteenliittämisvelvoitteet 62 §
- ❖ käyttöoikeuden luovutusvelvollisuuteen liittyvät tekniset velvoitteet 67 §
- ❖ syrjimättömyysvelvollisuus 68 §
- ❖ avoimuutta koskevat velvollisuudet 69 §
- ❖ hinnoitteluelvoite 72 §
- ❖ kustannuslaskentajärjestelmä 74 §

Symmetrinen sääntely: Yhteenliittäminen

Vanhaa

Mahdollisuus 62 §:n mukaisten velvoitteiden asettamiseen säilyy:

- ❖ **Velvollisuus liittää viestintäverkko yhteen toisen teleyrityksen viestintäverkon kanssa, mikäli välttämätöntä**
- ❖ **Velvollisuus tehdä palveluista yhteentoimivia toisen teleyrityksen palvelujen kanssa siinä laajuudessa kuin se on välttämätöntä**

Uutta

Mahdollisuus asettaa velvoitteita myös numeroista riippumattomille henkilöiden välisille viestintäpalveluille

- ❖ **Mahdollista ainoastaan, mikäli komissio antaa asiasta täytäntöönpanosäädöksiään katsottuaan yhteenliitettävyyden olevan merkittävästi uhattuna unionissa JA Traficom tämän jälkeen katsoo velvoitteen asettamisen välttämättömäksi**

Symmetrinen sääntely: Käyttöoikeus

Vanhaa

Mahdollisuus asettaa velvoitteita televisio- ja radiojärjestelmän ohjelmointirajapintaan ja sähköiseen ohjelmaoppaaseen liittyen

Mahdollisuus asettaa käyttöoikeusvelvoitteita tilaajayhteyteen

Uutta

Mahdollisuus asettaa käyttöoikeusvelvoitteita tilaajayhteyttä laajemmin päästä päähän –yhteyden varmistamiseksi

Mahdollisuus asettaa velvoitteita sisäverkkoihin ja niiden liitännäistoimintoihin

- ❖ edellytyksenä, että rinnakkaisen sisäverkon rakentaminen olisi taloudellisesti tehotonta tai fyysisesti mahdotonta toteuttaa.
- ❖ Velvoitteita voi asettaa muillekin kuin teleyrityksille
- ❖ Ehtoihin voi sisällyttää ehtoja avoimuudesta, syrjimättömyydestä ja kustannusten jakamisesta sekä riskitekijöiden huomioimisesta

Sisäverkkoihin asetettavat velvoitteet ensisijaisena verkon muihin osiin asetettaviin velvoitteisiin nähden. Muita verkon osia koskevia poikkeuksia liittyen esimerkiksi vain tukkumarkkinoilla toimiviin yritysisiin ja julkisrahoitteisiin verkkoihin

Symmetrinen sääntely: Käyttöoikeus

Uutta

Mahdollisuus asettaa velvollisuuksia liittyen langattoman laajakaistan passiivisen infrastruktuurin yhteiskäyttöön tai paikallisten verkkovierailusopimusten tekemiseen

- ❖ Edellytyksenä mm. välttämättömyys radiotaajuuksien käyttöön perustuvien palvelujen tarjoamisen kannalta
- ❖ Velvoitteiden mahdollisuudesta pitää ilmoittaa radiotaajuuksien käyttöoikeuksia myönnettäessä
- ❖ Velvoitteita voidaan asettaa myös aktiiviseen infrastruktuuriin, mikäli passiiviseen infrastruktuuriin asetettavat velvoitteet eivät riitä
- ❖ Riitilanteessa mahdollisuus myös taajuuksien yhteiskäyttöön

Symmetrisen sääntelyn perusteella asetettuja velvoitteita tarkasteltava **viiden** vuoden välein

Rakennusteknisen infrastruktuurin käyttöoikeus 72 artikla

HMV-yritykselle voidaan asettaa rakennustekniseen infrastruktuuriin liittyviä käyttöoikeusvelvoitteita, mikäli oikeuden epääminen estäisi kilpailumarkkinoita tai kuluttajien etua

Velvoitteiden asettaminen ei edellytä, että markkinat olisi määritelty merkityksellisiksi markkinoiksi

Rakennustekninen infra= esim. rakennukset, niiden sisääntulot ja kaapeloinnit, mastot, antennit, tornit, tukirakennelmat, kaapelikanavat ja –kaivot, tyhjät putket ja jakomot

Velvoite ensisijainen verrattuna muihin mahdollisiin HMV-aseman perusteella asetettaviin velvoitteisiin.

Yhteisinvestoinnit

Täysin uusi velvoite: telepaketin 76 ja 79 artikla sekä liite IV

Tavoite kannatettava: edistää palvelukilpailua valokuidun ja muiden huippunopeiden verkkojen rakentamisessa

Pääperiaatteena mahdollistaa HMOV-velvoitteiden poistaminen huippunopeasta viestintäverkosta, jos se avataan syrjimättömästi ja avoimesti yhteisinvestoinneille

Yhteisinvestointi voidaan toteuttaa erilaisilla liiketaloudellisilla malleilla, kunhan yhteisinvestointiin osallistuvat yritykset tosiasiallisesti sen seurauksena kilpailevat loppupään markkinoilla (ei kuitenkaan esim. kapasiteetin vuokraus)

Yhteisinvestointisitoumus sitova vähintään seitsemän vuotta

Artiklaa sovelletaan ainoastaan tilanteessa, jossa toimijat haluavat tehdä säännöksen mukaisia sitoumuksia

Yhteisinvestoinnit

Yhteisinvestoinnille ja sitä koskevalle tarjoukselle asetetaan direktiivissä lukuisia yksityiskohtaisia edellytyksiä, joilla pyritään varmistamaan sen oikeudenmukaisuus, kohtuullisuus ja syrjimättömyys, mm:

- ❖ Mahdollisuus avoinna kaikille yrityksille missä tahansa verkon käyttöiän vaiheessa
- ❖ Mahdollisuus osallistua joustavasti erilaisilla aikatauluilla ja rahoituksilla
- ❖ Vastavuoroiset oikeudet yhteisinvestoijille
- ❖ Yhteisinvestoinnin ehdot syrjimättömät, mutta eivät välttämättä identtiset eri yrityksille
- ❖ Tarjous yhteisinvestointiin julkaistava kuusi kuukautta etukäteen

Traficom kuulisi yhteisinvestointisopimuksesta myös muita osapuolia ja tämän jälkeen arvioisi, voiko sopimuksen perusteella poistaa HMV-velvoitteet

HMV-velvoitteita olisi kuitenkin poikkeuksellisissa tapauksissa mahdollista asettaa yhteisinvestointisopimuksesta riippumatta

Terminointi

- Komissio hyväksyy 31.12.2020 mennessä delegoidun säädöksen (mahdollinen max 12kk siirtymäaika)
  - Sisältää puheliikenteen enimmäismääräiset terminointimaksut niin kiinteän- kuin matkapuhelinverkon osalta
  - Kaikkien unionissa toimivien edellä mainittujen verkkojen palveluntarjoajien noudatettava
  - Arvioidaan 5v. välein
- Jos arvioinnissa todetaan, ettei yhteisiä unionin laajuisia terminointimaksuja tarvita joko kiinteän, matkapuhelimen tai molempien verkkojen osalta
  - Voidaan kansallisesti tehdä markkina-analyysi ja selvittää tarve terminointimaksujen sääntelylle

81 artikla ”Siirtyminen aikaisemmasta infrastruktuurista”

- Artikla koskee siirtymistä kupariverkoista kehittyneempään teknologiaan
- HMV –yrityksen ilmoitettava ennakkoon hyvissä ajoin kansalliselle sääntelyviranomaiselle milloin ne aikovat poistaa käytöstä tai korvata uudella infrastruktuurilla osia verkosta, joita koskevat HMV-velvollisuudet
- Kansallisen sääntelyviranomaisen on varmistettava:
  - sovelletaan läpinäkyvää aikataulua ja ehtoja, myös asianmukaista irtisanomis- ja siirtymäaikaa
  - vähintään vastaavanlaatuisten vaihtoehtoisten tuotteiden saatavuus
    - joilla voi saada käyttöoikeuden uudessa verkkoinfrassa
    - jos se on tarpeen kilpailun ja loppukäyttäjien oikeuksien turvaamiseksi

81 artikla ”Siirtyminen aikaisemmasta infrastruktuurista”

- Kansallinen sääntelyviranomainen voi peruuttaa HMV-velvollisuudet poistettavien tai korvattavien omaisuuserien osalta jos
  - käyttöoikeuden tarjoaja on vahvistanut asianmukaiset edellytykset siirtymiselle, myös asettamalla saataville vähintään vastaavanlaisen vaihtoehtoisen käyttöoikeustuotteen, joka mahdollistaa samojen loppukäyttäjien saavuttamisen kuin olemassa olevassa verkossa
  - käyttöoikeuden tarjoaja on noudattanut säädettyjä edellytyksiä ja menettelyjä
- Artikla ei rajoita kansallisen sääntelyviranomaisen HMV-määräyksiä parannetussa verkkoinfrastruktuurissa

81 artikla ”Siirtyminen aikaisemmasta infrastruktuurista”

Suomen markkinat poikkeavat useista muista EU-jäsenvaltioista, sillä purettavaa infrastruktuuria ei välttämättä korvata uudella

Jatkovalmistelussa ja soveltamisessa huomioitava:

- Vastaavanlaatuisen vaihtoehtoisen tuotteen käsite
- Tarve kilpailun ja loppukäyttäjien oikeuksien turvaamiseksi
- Tilanteet, joissa operaattori siirtyy käyttämään verkkoa joka ei mahdollista verkkoon pääsyä lainkaan tai rajoitetusti
  - Jos kupariverkon sijasta mobiiliyhteys (4G/5G) jossa ei säänneltyä verkkoon pääsyä
  - Jos kupariverkko päivitetään tuotteeksi jolla vain virtuaalinen pääsy (VULA)

22 artikla ”Verkkojen käyttöönottoa koskevat maantieteelliset kartoitukset”

- Tavoitteena selvittää verkkojen kattavuutta viranomaisten toimenpiteiden tueksi
- Investointien edistäminen ja yhteyksien lisääminen
- Yritysten mahdollisuus arvioida todennäköistä kilpailua
- Kansallisten viranomaisten tehtävä maantieteellinen kartoitus laajakaistaverkkojen kattavuudesta viimeistään 21.12.2023
- Päivitettävä vähintään joka kolmas vuosi

22 artikla ”Verkkojen käyttöönottoa koskevat maantieteelliset kartoitukset”

- **Voi sisältää ennusteen** laajakaistaverkkojen kattavuudesta viranomaisen määrittelemänä ajanjaksona
  - Kaikki asiaankuuluvat tiedot
    - kuten yritysten ja viranomaisten aikeet ottaa käyttöön erittäin suuren kapasiteetin verkkoja (kuitu tai 5G)
    - verkkojen merkittävät parannukset ja laajennukset vähintään 100 Mbit/s nopeuteen
  - Siltä osin kuin saatavilla ja voidaan kohtuullisesti toimittaa
  - Kansallinen sääntelyviranomainen päättää miltä osin sen tehtävissä on asianmukaista turvautua ennusteen yhteydessä kerättyihin tietoihin

22 artikla ”Verkkojen käyttöönottoa koskevat maantieteelliset kartoitukset”

- Kansalliset sääntelyviranomaiset **voivat nimetä alueita** joilla yksikään yritys tai viranomainen ei ole ottanut eikä suunnittele ottavansa käyttöön asianomaisella ennustejaksolla erittäin suuren kapasiteetin verkkoa tai tekevänsä parannuksia (verkon suorituskyky nostetaan vähintään 100 Mbit/s nopeuteen)
  - alueet on julkaistava
  - viranomaiset **voivat pyytää alueella yrityksiä ja viranomaisia ilmoittamaan aikeistaan** ottaa käyttöön erittäin suuren kapasiteetin verkkoja asianmukaisella ennustejaksolla
- Jos yritys ilmoittaa tällaisista aikeistaan, **viranomainen voi velvoittaa myös muut yritykset ja viranomaiset ilmoittamaan mahdollisista aikeistaan**
- Viranomaisen on kerrottava kiinnostuksensa ilmaiselle onko nimetyllä alueella NGA –verkko (vähintään 30 Mbit/s), jonka latausnopeus on alle 100 Mbit/s tai onko tällaisen verkon ilmaantuminen todennäköinen kerättyjen tietojen perusteella.

22 artikla ”Verkkojen käyttöönottoa koskevat maantieteelliset kartoitukset”

- Otettava huomioon maantieteellisten kartoitusten tulokset ja mahdolliset nimetyt alueet
  - Kansallinen sääntelyviranomainen
  - Julkisten varojen myöntäminen
  - Kansalliset laajakaistasuunnitelmat
  - Toimilupien kattavuusvelvoitteiden määrittäminen
  - Yleispalvelun saatavuuden tarkistaminen
- Tulokset annettava pyynnöstä myös Berecin ja komission saataville
- Toimivaltaisten viranomaisten on asetettava maantieteellisten kartoitusten tiedot suoraan saataville (MONITORI).
- BEREC vahvistaa viimeistään 21.6.2020 suuntaviivat.

Kuuleminen

Useissa viranomaisen toimenpiteissä säädetty täsmällinen määräaika toimialan kuulemiselle

Esimerkiksi:

- Toimiluvan muuttaminen
- Toimiluvan peruuttaminen
- Toimiluvan uusiminen
- Toimiluvan myöntäminen
- Toimiluvan määräajan pidentäminen
- Symmetristen käyttöoikeus- ja yhteenliittämisvelvoitteiden asettaminen
- Markkinamäärittely, mikäli poiketaan komission suosituksesta
- Markkina-analyysi
- HMV-velvoitteiden asettaminen, poistaminen ja muuttaminen
- Kustannuslähtöisten terminointimaksujen asettaminen
- Toimintojen eriyttämistä koskevien velvoitteiden asettaminen, poistaminen ja muuttaminen

Implementoinnin aikataulu

Sidosryhmätilaisuus
loppukäyttäjien
oikeuksista
ja yleispalvelusta
4.6.2019

Sidosryhmätilaisuuksia
syksyllä 2019

HE eduskunnalle
keväällä 2020

Sidosryhmätilaisuus
Must carrysta
17.6.2019

HE lausunnoille
loppuvuodesta 2019

Voimaantulo
syksyllä 2020

Kiitos!

kaisa.laitinen@lvm.fi
katariina.vuorela@lvm.fi

LVM LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

